810 教宗成做左派領袖?

教宗成做左派領袖? Kàu-tsong tsiânn-tsò tsó-phài líng-siù?

教宗 Francis 6月18號發佈「通諭」,呼籲世界共同對抗氣候變化。 Kàu-tsong Francis 6 guéh 18 hō huat-pòo "thong-jū", hoo-iòk sè-kài kiōng-tông tuì-khòng khì-hāu piàn-huà.

毋但如此,伊閣真大聲共批評追求「短期佮私人利益」的消費主義, M-nā jû-tshú, i koh tsin tuā-siann kā phue-phîng tuikiû "té-kî kah su-jîn lī-ik" ê siau-huì tsú-gī,

甚至予評論者寫講「羅馬天主教廷這馬是一粒一的資本主義批判者」。 sīm-tsì hōo phîng-lūn-tsiá siá kóng "Lô-má Thian-tsú kàu-tîng tsit-má sī it-liap-it ê tsu-pún tsú-gī phuephuànn-tsiá".

這句是英國《衛報》專欄作家 Giles Fraser 的理解,伊嘛是一位英國國教的教區牧師。

Tsit kù sī Ing-kok "Uē-pò" tsuan-nuâ tsok-ka Giles Fraser ê lí-kái, i mā sī tsit uī Ing-kok kok-kàu ê kàu-khu bok-su.

伊閣寫講「當左派佇全世界失去權威,教廷又閣講話有聲」。 I koh siá kóng "tng tsó-phài tī tsuân sè-kài sit-khì khuân-ui, Kàu-tîng iū-koh kóng-uē ū siann".

教宗的通諭英文版有3萬7000外字。 Kàu-tsong ê thong-jū Ing-bûn-pán ū 3 bān 7000 guā jī. 照 Fraser 的摘要,人類受著濟濟的慾望束縛, Tsiàu Fraser ê tiah-iàu, jîn-luī siū-tiòh tsē-tsē ê iòk-bōng sok-pak,

資本主義欲來滿足遮的慾望,無去分啥物是人真正「需要」的、啥物只是 人「想欲愛」的,

tsu-pún tsú-gī beh lâi buán-tsiok tsia-ê iok-bong, bô khì hun siánn-mih sī lâng tsin-tsiànn "su-iàu" --ê, siánn-mih tsí-sī lâng "siūnn-beh ài" --ê,

這兩項的差別就可比救命藥仔佮電動 迢迌物。

tsit nng hang ê tsha-piat to khó-pí kiù-mia ioh-a kah tiān-tong tshit-thô-mih.

「市場」不管這,對伊來講攏是「選擇」; 市場嘛無欲管各種選擇對公共利益抑是地球生態有啥物款影響,干焦欲做伊加添選擇。

"Tshī-tiûnn" put-kuán tse, tuì i lâi kóng lóng-sī "suán-tik"; tshī-tiûnn mā bô beh kuán kok-tsióng suán-tik tuì kong-kiōng lī-ik iah-sī tē-kiû sing-thài ū siánn-mih khuán íng-hióng, Kan-na beh tsò i ka-thiam suán-tik.

過度消費的後果,就是予地球變做一个糞埽桶。

Kuè-tōo siau-huì ê hiō-kó, tō sī hōo tē-kiû piàn-tsò tsit ê pùn-sò-tháng.

面對這个問題,經濟學家一般無啥路用。

Bīn-tuì tsit ê būn-tê, king-tsè hak-ka it-puann bô siánn lōo-īng.

地球是有限的, 毋過主流的經濟模型攏假設成長會當無限。 Tē-kiû sī iú-hān --ê, m̄-koh tsú-liû ê king-tsè bôohîng lóng ká-siat sîng-tióng ē-tàng bû-hān. 教宗的呼籲,就是人類袂當直直痟貪落去,愛知影撙節。 Kàu-tsong ê hoo-iok, tō sī jîn-luī bē-tàng tit-tit siáu-tham --loh-khì, ài tsai-iánn tsún-tsat.

通諭內底無直接用著「資本主義」這个詞,毋過真濟擺唱名「市場」, Thong-jū lāi-té bô tit-tsiap iōng-tiòh "tsu-pún tsúgī" tsit ê sû, m-koh tsin tsē pái tshiàng-miâ "tshītiûnn",

比如:「市場竟然信篤只要增加公司恰個人的利益,就會當解決問題,咱 愛拒絕這種想法」、

pí-jû: "tshī-tiûnn kìng-jiân sìn-táu tsí-iàu jīn-uî tsing-ka kong-si kah kò-jîn ê lī-ik, tō ē-tàng káikuat būn-tê, lán ài kī-tsuat tsit-tsióng siūnn-huat",

「為著銷路,市場大力推揀極端的消費主義,予人一時仔就隨牢佇無必要的開銷」。

"uī-tiòh beh bē sán-phín, tshī-tiûnn tuā-lat thui-sak kik-tuan ê siau-huì tsú-gī, hōo lâng tsit-sî-á tō suî tiâu tī bô pit-iàu ê khai-siau".

《衛報》的社論講,這是百年來上蓋予人想袂到、嘛可能是上蓋有氣魄的教宗文件,

"Uē-pò" ê siā-lūn kóng, tse sī pah nî lâi siōng-kài hōo lâng siūnn bē kàu, mā khó-lîng sī siōng-kài ū khì-phik ê Kàu-tsong bûn-kiānn,

毋但是對天主教徒抑是基督教徒講話,嘛是講予地球頂每一个人聽。 m-nā sī tuì Thian-tsú kàu-tôo iàh-sī Ki-tok kàu-tôo kóng-uē, mā sī kóng hōo tē-kiû-tíng muí tsit ê lâng thiann. 猶毋是逐个人攏會聽,親像美國共和黨佮石油界的幾若位頭人就倒彈矣。 Iáu m̄ sī tak ê lâng lóng ē thiann, tshin-tshiūnn Bíkok Kiōng-hô-tóng kah tsioh-iû-kai ê kuí-nā uī thâulâng tō tò-tuānn--ah.

總是,以教宗的地位,對拖棚的聯合國氣候談判會當發揮偌大的影響力, 猶是真受著期待。

Tsóng--sī, í Kàu-tsong ê tē-uī, tuì thua-pênn ê Liân-hap-kok khì-hāu tâm-phuànn ē-tàng huat-hui guā tuā ê íng-hióng-lik, iáu sī tsin siū-tioh kî-thāi.